

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням приймальної комісії Національної
академії внутрішніх справ
від 28 березня 2025 року, протокол № 2

Голова приймальної комісії
полковник поліції

Руслан СЕРБИН

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ

**для вступників на денну форму навчання за державним замовленням для
здобуття ступеня вищої освіти бакалавра за спеціальностями D8 «Право»,
K9 «Правоохоронна діяльність» на основі повної загальної середньої освіти**

Розглянуто та ухвалено на засіданні
науково-методичної ради Національної
академії внутрішніх справ (протокол № 3
від 21.03.2025)

I. Загальні положення

1. Програма співбесіди визначає порядок організації та проведення співбесіди у Національній академії внутрішніх справ із кандидатами на вступ на денну форму навчання на основі повної загальної середньої освіти для здобуття ступеня вищої освіти бакалавра за спеціальностями D8 «Право», K9 «Правоохоронна діяльність» за державним замовленням для Міністерства внутрішніх справ України і Національної поліції України

2. Програму укладено відповідно до Методичних рекомендацій з організації та проведення співбесіди у закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку фахівців за державним замовленням для Міністерства внутрішніх справ України та Національної поліції України.

3. При вступі на основі повної загальної середньої освіти до НАВС для здобуття ступеня бакалавра зі спеціальностей, визначених МОН України у рік вступу вступник може пройти співбесіду.

4. Співбесіда - це форма вступного випробування, яка передбачає оцінювання знань, умінь та навичок вступника з трьох блоків питань Рекомендованого переліку та вирішення ситуативних завдань, що формуються за таким принципом:

перший блок - «Майбутня професія - поліцейський»;

другий блок - «Основи права»;

третій блок - «Захист України; ситуаційні завдання»;

II. Мета та завдання проведення співбесіди

1. Мета проведення співбесіди – визначення вимог до професійної компетентності, спроможності вступника до нестандартного мислення та виявлення його реальної мотивації і професійної орієнтації, особистісних здібностей, що дозволяють успішно оволодіти навичками, яких потребує професійна діяльність за обраною спеціальністю.

2. Завдання проведення співбесіди:

- виявити ступінь усвідомлення майбутньої професії вступника та його професійного самовизначення;

- оцінити загальний культурний рівень вступника;

- визначити вміння вступника орієнтуватися в сучасних реаліях суспільства;

- оцінити рівень аналітичних здібностей вступника, можливість мислити нестандартно та швидко приймати рішення для виконання професійних завдань;

- визначити рівень підготовленості вступника, вміння чітко формулювати думки і стилістично грамотно їх викладати.

III. Проведення співбесіди

1. Співбесіда із кандидатами на навчання для здобуття ступеня бакалавра на основі повної загальної середньої освіти проводиться на підставі Рекомендованого переліку питань та ситуаційних завдань для проведення співбесіди при вступі до НАВС (додаток 1).

2. Співбесіда проводиться комісією, до складу якої входять науково-педагогічні працівники НАВС, представники Національної поліції України (за погодженням), у тому числі Департаменту внутрішньої безпеки Національної поліції України, громадських організацій (за згодою). Допускається включати до складу цих комісій науково-педагогічних (педагогічних) працівників інших закладів освіти.

Співбесіда проводиться в усній формі з кожним окремо кандидатом на навчання не менш ніж трьома членами комісії для проведення співбесіди, створеної НАВС.

3. Комісія з проведення співбесіди складає необхідні матеріали: програму проведення співбесіди, пояснювальні записки до ситуативних завдань, білети, списки рекомендованої літератури тощо. Пакет білетів розробляється не менш ніж у трьох варіантах.

4. Під час проведення співбесіди для кандидатів на навчання має бути забезпечено спокійну й доброзичливу атмосферу.

5. Сторонні особи без дозволу голови комісії для проведення співбесіди не допускаються до приміщень, в яких проводиться співбесіда.

6. Під час проведення співбесіди комісією може застосовуватися відеозйомка.

7. Для проведення співбесіди вступнику пропонується обрати білет. На підготовку до відповіді надається 20 хвилин.

8. Вступникові видається аркуш усної відповіді, на якому він записує короткий зміст відповіді. Аркуш усної відповіді вступник заповнює особисто. Після закінчення співбесіди аркуш усної відповіді підписують вступник та члени комісії.

9. Під час проведення співбесіди не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням комісії. У разі використання вступником під час співбесіди сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі в ній, про що складається акт, у якому члени комісії з проведення співбесіди зазначають причину відсторонення та час.

10. Вступники, які не з'явилися на співбесіду без поважних причин у зазначений розкладом час, не допускаються до участі в конкурсі. За наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники допускаються до складання пропущеної співбесіди з дозволу Приймальної комісії в межах строків конкурсного відбору.

11. Перескладання співбесіди не допускається. Вступники, знання яких було оцінено нижче, ніж визначена Програмою з проведення співбесіди та

Правилами прийому на навчання у НАВС кількість балів, що необхідна для допуску до участі в конкурсі або зарахування на навчання, не допускаються до подальшого складання вступних випробувань та участі в конкурсі.

IV. Критерії оцінювання результатів співбесіди

1. Підсумкова оцінка за кожний окремий блок питань із Рекомендованого переліку за співбесіду розраховується як середнє арифметичне оцінок, виставлених кожним членом комісії в межах від 100 до 200 балів. Загальний бал за співбесіду розраховується як середнє арифметичне підсумкових оцінок, виставлених членами комісії за три блоки питань із Рекомендованого переліку та ситуативного завдання. Одержаний під час співбесіди загальний бал вноситься до відомості вступного випробування. Загальний бал множиться на відповідний ваговий коефіцієнт і враховується при розрахунку конкурсного балу. Прохідний бал становить 100 балів.

2. Слід урахувати, що до 0,50 бала округлюються в менший бік, а з 0,51 - у більший.

3. Кандидати на навчання, знання яких за результатами співбесіди оцінено нижче 100 балів, не допускаються до участі в конкурсному доборі.

4. Результати співбесіди кандидатів на навчання (отримання балу менше ніж 100, тобто непрохідного мінімального балу) оголошуються, як правило, в день складання співбесіди, або не пізніше 10.00 години наступного дня після її проведення шляхом розміщення такої інформації на інформаційних стендах НАВС.

5. Результати співбесіди оцінюються за такими критеріями:

Оцінка	Критерії оцінювання
190 – 200 балів (відмінно)	Високий рівень знання матеріалу, уміння правильно та швидко відповідати на теоретичні питання та вирішувати ситуаційні завдання. Кандидат на навчання володіє глибокими знаннями, критично оцінює окремі факти, надає достатньо аргументовану відповідь на поставлені запитання, демонструє знання нормативно-правових актів, розуміє свою відповідальність, бажання й готовність працювати в складних умовах, захищати права та свободи громадян.
189 – 141 бал (добре)	Достатньо високий знання матеріалу, уміння правильно та достатньо швидко відповідати на теоретичні питання та вирішувати ситуаційні завдання. Кандидат на навчання вільно володіє матеріалом, намагається аналізувати й систематизувати інформацію, застосовувати загальновідомі докази у власній аргументації, надає повну відповідь на поставлені запитання, розуміє свою відповідальність, бажання та готовність працювати в

	складних умовах, захищати права і свободи громадян. Під час відповіді на теоретичні питання він допускає незначні помилки.
140 – 100 балів (задовільно)	Достатній рівень знань основного матеріалу для подальшого навчання й майбутньої професійної діяльності. Поверхова обізнаність у нормативно-правових актах, недостатнє розуміння майбутньої професії та своєї відповідальності як майбутнього працівника. В основному, відповідь вступника правильна, але є недостатньо осмисленою. Під час відповіді на теоретичні запитання вступник допускає незначні помилки.
99 – 0 балів (незадовільно)	Недостатній рівень знань з запропонованого матеріалу. Вступник під час відповіді допускає помилки, фрагментарно відтворює незначну частину матеріалу, не може зрозуміло сформулювати відповіді на поставлені питання, не усвідомлює своєї ролі й відповідальності, яких вимагатиме професійна діяльність за обраною професією.

V. Право на апеляцію за результатами співбесіди

1. Апеляції на результати співбесіди розглядає апеляційна комісія НАВС у складі голови комісії та двох науково-педагогічних (педагогічних) працівників із числа осіб, затверджених наказом ректора НАВС, з урахуванням вимог Положення про приймальну комісію, затверджене Вченою радою академії від 19 грудня 2019 року, протокол № 24. До складу Апеляційної комісії входить секретар комісії, який не є членом Апеляційної комісії.

2. Право подати письмову апеляційну заяву на ім'я голови приймальної комісії про незгоду з оцінкою, отриману на співбесіді (далі - апеляцію), мають особи, які її складали.

3. Кандидат на навчання, який претендує на перегляд оцінки, отриманої на співбесіді, повинен пред'явити документ, що посвідчує його особу.

Апеляції на результати співбесіди, повинні подаватися до Апеляційної комісії особисто кандидатом на навчання не пізніше наступного робочого дня після оголошення її результатів співбесіди.

4. Пропущення строку подачі апеляційної заяви є підставою для відмови в її задоволенні.

5. Апеляція розглядається, як правило, у присутності кандидата на навчання. Його відсутність на засіданні Апеляційної комісії не є перешкодою для розгляду апеляції.

6. Кандидати на навчання запрошуються на засідання Апеляційної комісії по одному. Вони отримують пояснення щодо помилок і зауважень, отриманих під час складання співбесіди.

7. На засіданні Апеляційної комісії можуть бути присутніми в якості експертів голова комісії для проведення співбесіди та/або його заступники.

Вони мають право давати обґрунтовані пояснення кандидату на навчання та членам Апеляційної комісії щодо об'єктивності виставлених балів.

8. Додаткове опитування вступників членами Апеляційної комісії під час проведення апеляції не допускається.

9. За результатами розгляду апеляції виносяться рішення Апеляційної комісії, про що складається протокол. Протокол складає секретар Апеляційної комісії, до якого вносяться всі зауваження членів комісії та висновки. За необхідності зміни оцінки відповідне рішення вноситься до протоколу.

10. За наслідками розгляду апеляції Апеляційна комісія має право ухвалити одне з двох рішень:

- «попередня оцінка за співбесіду відповідає рівню знань вступника та не змінюється»;

- «попередня оцінка за співбесіду не відповідає рівню вступника та збільшується/зменшується на ... балів (вказується нова оцінка відповідно до прийнятої системи оцінки вступних випробувань)».

11. Якщо за наслідками розгляду апеляції Апеляційна комісія ухвалює рішення про зміну попередніх результатів, нова оцінка виставляється цифрою та прописом спочатку в протоколі Апеляційної комісії, а потім вносяться відповідні зміни до відомості вступного випробування та Аркуша усної відповіді вступного випробування. Кожну нову оцінку (бал), як у відомості вступного випробування, так і в Аркуші результатів вступного випробування, підписує голова Апеляційної комісії.

12. Кандидату на навчання, апеляція якого розглядається, пропонується підписати протокол Апеляційної комісії та зазначити в ньому про свою згоду або незгоду з рішенням комісії.

13. Протокол Апеляційної комісії підписують голова, присутні члени комісії та секретар.

**Рекомендований перелік питань та ситуаційних завдань
для проведення співбесіди при вступі до НАВС**

**I. ПИТАННЯ ДО ПЕРШОГО БЛОКУ «МАЙБУТНЯ ПРОФЕСІЯ -
ПОЛІЦЕЙСЬКИЙ»**

1. Поняття Національної поліції України.
2. Завдання Національної поліції України.
3. Принципи діяльності Національної поліції України.
4. Які органи складають систему Національної поліції України?
5. Які органи та підрозділи функціонують у складі поліції?
6. Хто такий поліцейський?
7. Основні повноваження поліції.
8. Види відповідальності поліцейських.
9. Як забезпечується дотримання прав і свобод людини в діяльності поліції?
10. Що є основним критерієм оцінки ефективності діяльності органів і підрозділів поліції?
11. Вимоги до кандидатів на службу в поліції.
12. Хто здійснює безпосереднє керівництво поліцією?
13. Основні обов'язки поліцейського.
14. Порядок вступу на службу до органів поліції.
15. Порядок проведення конкурсу в Національну поліцію України.
16. Види відпусток, які надаються поліцейському.
17. Підстави звільнення зі служби в поліції.
18. Що таке однострій поліцейських?
19. Види спеціальних звань поліцейських.
20. Ознаки належності до поліції. Кому дозволяється використовувати найменування поліції?
21. Хто може бути прийнятий на службу в поліцію?
22. Якими видами діяльності не може займатися поліцейський під час проходження служби?
23. Поняття та види поліцейських заходів.
24. Зміст терміна «поліцейське піклування».
25. Превентивні поліцейські заходи.
26. Поліцейські заходи примусу.
27. Підстави застосування поліцейськими вогнепальної зброї.
28. Підстави застосування поліцейськими фізичної сили.
29. Підстави застосування поліцейськими спеціальних засобів.
30. Перевірка кандидата на службу в поліції.
31. Які додаткові повноваження покладаються на поліцію під час дії правового режиму воєнного стану?

32. Що повинен повідомити поліцейський особі одразу після її затримання?
33. Які завдання виконують поліцейські під час дії правового режиму воєнного стану?
34. Основні форми громадського контролю за діяльністю поліції.
35. На які органи поліції покладено обов'язки з охорони публічного порядку та безпеки?
36. У чому полягає принцип законності в діяльності поліції?
37. Як поліцейські зобов'язані ставитися до протиправних дій правопорушників?
38. Дайте визначення принципу політичної нейтральності поліцейської діяльності?
39. Як громадськість бере участь в охороні публічного порядку та безпеки?
40. Якими нормативно-правовими актами здійснюється регулювання діяльності органів поліції?
41. У чому полягає мета атестування поліцейських?
42. Що заборонено поліції (поліцейському) під час застосування спеціальних засобів?
43. Де утворюються територіальні органи поліції?
44. Що є підставою для порушення справи про адміністративне правопорушення?
45. Основні вимоги до поведінки поліцейського.
46. Що заборонено поліцейському під час виконання службових обов'язків?
47. Яким чином здійснюється контроль керівників поліції за дотриманням етики поліцейським?
48. Що заборонено керівнику органу (підрозділу) поліції стосовно підлеглих?
49. Правила поводження поліції із затриманою особою.
50. Де можуть проходити службу в поліції поліцейські?
51. Обмеження, пов'язані зі службою в поліції.
52. Поняття службової дисципліни поліцейських.
53. Поняття керівників та підлеглих у поліції.
54. Обов'язки керівника стосовно підлеглих у поліції.
55. Наказ як форма реалізації службових повноважень керівника в поліції.
56. Яким чином здійснюється виконання наказу керівника в поліції?
57. Види заохочень у поліції.
58. Поняття дисциплінарного поступку поліцейського.
59. Види дисциплінарних стягнень у поліції.
60. Загальна характеристика порядку проведення службових розслідувань у поліції.
61. Забезпечення поліцейському права на захист під час проведення службового розслідування.

62. Строки застосування дисциплінарних стягнень стосовно поліцейських.
63. Оскарження дисциплінарних стягнень поліцейським.
64. Поняття корупції.
65. Які обмеження щодо використання службових повноважень чи свого становища встановлює Закон України «Про запобігання корупції»?
66. Які обмеження щодо одержання подарунків встановлює Закон України «Про запобігання корупції»?
67. Які обмеження щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності встановлює Закон України «Про запобігання корупції»?
68. Які обмеження після припинення діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування встановлює Закон України «Про запобігання корупції»?
69. Які обмеження щодо спільної роботи близьких осіб встановлює Закон України «Про запобігання корупції»?
70. Поняття конфлікту інтересів відповідно до Закону України «Про запобігання корупції».
71. Який порядок подання декларацій особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до Закону України «Про запобігання корупції»?
72. Як здійснюється контроль та перевірка декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до Закону України «Про запобігання корупції»?
73. Хто такі викривачі відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та які вони мають права?
74. Які види відповідальності передбачені в Україні за корупційні правопорушення?
75. За які порушення антикорупційного законодавства в Україні передбачена адміністративна відповідальність?
76. За які корупційні правопорушення в Україні передбачена кримінальна відповідальність?
77. За які порушення антикорупційного законодавства передбачена дисциплінарна відповідальність?
78. Цивільно-правова відповідальність за порушення антикорупційного законодавства.
79. Хто такий викривач у сфері протидії корупційним правопорушенням?
80. Як розглядаються анонімні повідомлення про корупційні правопорушення?
81. Які основні права людини закріплені в Конституції України?
82. Які конституційні обов'язки покладені на громадян України?
83. Що означає конституційний принцип, згідно з яким права людини є невідчужуваними та непорушними?
84. У чому полягає конституційний принцип рівності громадян перед законом?

85. Які окремі обмеження конституційних прав і свобод громадян встановлені в умовах дії правового режиму воєнного стану.
86. Надайте характеристику конституційному праву людини на життя.
87. Надайте характеристику конституційному праву людини на повагу до її гідності.
88. Надайте характеристику конституційному праву людини на свободу та особисту недоторканність.
89. Надайте характеристику конституційному праву людини на недоторканність житла.
90. Надайте характеристику конституційному праву людини на свободу думки і слова, вільне вираження своїх поглядів і переконань.
91. Надайте характеристику конституційному праву людини на свободу світогляду і віросповідання.
92. Надайте характеристику конституційному праву людини на невтручання в її особисте й сімейне життя.
93. Надайте характеристику конституційному праву людини на вільний вибір місця проживання.
94. Надайте характеристику конституційному праву людини на соціальний захист.
95. Які трудові права людини передбачені в Конституції України?
96. До яких державних органів має право звернутися особа за захистом своїх прав?
97. Яку відповідальність несе особа за відмову давати показання проти себе або членів своєї сім'ї?
98. Які права мають в Україні іноземці та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах?
99. Які конституційні права людини захищають підрозділи Національної поліції України?
100. У яких випадках поліцейські мають право обмежувати права і свободи людини та громадянина, закріплені в Конституції України?

II ПИТАННЯ ДО ДРУГОГО БЛОКУ «ОСНОВИ ПРАВА»

1. Виникнення держави і права. Влада і суспільство в додержавний період.
2. Теорії походження держави і права.
3. Історичні типи держав і цивілізаційний підхід.
4. Поняття, ознаки, сутність держави. Суверенітет та його види.
5. Поняття державного суверенітету. Зовнішній та внутрішній суверенітет держави.
6. Поняття та види функцій держави. Сутність держави.
7. Поняття «державний лад». Форма державного правління.
8. Форма державного (територіального) устрою. Державний устрій України.
9. Форма державно-політичного режиму.

10. Форма державного правління: поняття і види. Форма правління в Україні.
11. Народовладдя та народне волевиявлення. Референдум.
12. Референдум: види, порядок призначення (проголошення) та проведення.
13. Поняття та види виборів.
14. Виборча система в Україні.
15. Поняття та види виборчих систем.
16. Державна влада та її ознаки. Державний апарат.
17. Органи законодавчої влади. Класифікація, структура, повноваження парламентів.
18. Поняття та органи виконавчої влади. Види виконавчої влади.
19. Судова влада. Основні завдання судової влади. Юрисдикція судів.
20. Конституційний суд. Судова інстанція. Апеляція. Касація.
21. Суди загальної юрисдикції в Україні. Принципи судоустрою в Україні.
22. Правий статус суддів. Участь присяжних у судовому розгляді.
23. Вища рада правосуддя.
24. Правоохоронні органи. їх основна функція.
25. Прокуратура. Національна поліція України. Основні функції.
26. Служба безпеки України. Адвокатура України. Основні функції.
27. Нотаріат. Органи юстиції. Основні функції.
28. Співвідношення держави, особи і суспільства. Людинка, індивід, особа.
29. Поняття громадянства. Набуття та припинення громадянства.
30. Виникнення права, його розвиток та зв'язок з державою.
31. Поняття та основні ознаки права.
32. Поняття та ознаки соціальних норм. Види соціальних норм.
33. Місце і роль права в системі соціальних норм. Поняття та походження права. Ознаки права.
34. Функції та принципи права. Загальносоціальні функції. Спеціально-юридичні функції.
35. Принципи права. Види принципів права. Загальнолюдські принципи.
36. Реалізація норм права. Поняття та форми реалізації норм права. Правозастосовний акт.
37. Система права. Правова система та правові сім'ї сучасності.
38. Норма права та її структура. Види норм права.
39. Публічне і приватне право.
40. Правова система. Класифікація правових систем.
41. Джерела (форми) права. Основні та додаткові джерела.
42. Поняття та види нормативно-правових актів. Відмінність нормативних актів й індивідуальних.
43. Чинність нормативно-правових актів у часі, у просторі та щодо кола осіб.

44. Поняття правової системи, її основні різновиди. Правова система України.
45. Поняття закону та його значення в житті суспільства.
46. Система законодавства. Право і законодавство.
47. Правотворення. Система законодавства. Правотворчість як процес організації права. Етапи правотворчої діяльності.
48. Застосування і тлумачення права. Правозастосування. Правозастосовний акт. Тлумачення норм права.
49. Систематизація законодавства. Поняття й значення системи законодавства. Способи систематизації.
50. Правовідносини. Поняття та ознаки правовідносин. Види та структура правовідносин.
51. Правомірна поведінка. Правова поведінка.
52. Поняття та структура правової культури. Правова культура в Україні.
53. Поняття правопорушення, його ознаки та склад.
54. Юридична відповідальність. Поняття та принципи юридичної відповідальності.
55. Види юридичної відповідальності. Обставини, що виключають юридичну відповідальність.
56. Законність та правопорядок. Поняття й види законності. Гарантії законності.
57. Правосвідомість та її складники. Правова культура. Правовий нігілізм та шляхи його подолання.
58. Конституція України. Загальна структура Конституції України.
59. Поняття конституційного права в Україні. Його загальна характеристика.
60. Джерела конституційного права.
61. Конституційно-правові норми та їх особливості. Специфічні ознаки, які властиві виключно конституційно-правовим нормам.
62. Конституційно-правові норми. Структура конституційно-правових норм.
63. Національні відносини та державна символіка України.
64. Конституція України. Декларація про державний суверенітет України. Акт проголошення незалежності України.
65. Конституційне подання, конституційне звернення, конституційна скарга.
66. Громадянство України. Документи, що підтверджують громадянство. Підстави набуття, прийняття та припинення громадянства України. Інші підстави до набуття громадянства України.
67. Національні меншини. Законодавство про мови.
68. Міжнародне право прав людини. Історія розвитку міжнародного права людини.
69. Гарантії та механізми захисту прав і свобод людини: поняття і види.
70. Європейська система захисту прав людини.

71. Конституційні права та свободи людини й громадянина та їхнє забезпечення. Уповноважений Верховної ради України з прав людини.
72. Особисті (громадянські) права та свободи громадянина. Право на життя та свободу. Свобода світогляду та віросповідання.
73. Політичні права та свободи людини й громадянина.
74. Право об'єднання в політичні партії та громадські організації.
75. Економічні, соціальні та культурні права людини й громадянина.
76. Культурні права та свободи. Право на освіту.
77. Конституційні обов'язки громадян України. Військовий обов'язок та військова служба.
78. Особливості правового статусу окремих категорій осіб. Правовий режим воєнного та надзвичайного стану.
79. Права людини в умовах дії правових режимів воєнного та надзвичайного станів.
80. Іноземці в Україні. Біженці. Внутрішньо переміщені особи.
81. Верховна Рада України: правовий статус, повноваження та структура. Порядок роботи Верховної Ради України.
82. Законодавчий процес та його стадії.
83. Поняття парламентського контролю: види та суб'єкти здійснення.
84. Президент України: правовий статус і повноваження.
85. Президент України: функції та повноваження Президента України.
86. Президент України: порядок обрання Президента України.
87. Президент України. Дострокове припинення повноважень Президента України.
88. Поняття та принципи правової держави. Розбудова правової держави в Україні.
89. Виконавча влада в Україні. Статус і порядок формування Кабінету Міністрів України.
90. Кабінет Міністрів України. Повноваження Кабінету міністрів України.
91. Місцеве самоврядування в Україні. Поняття та принципи місцевого самоврядування.
92. Місцеве самоврядування в Україні. Система органів місцевого самоврядування.
93. Місцеве самоврядування в Україні. Об'єднані територіальні громади.
94. Місцеве самоврядування в Україні. Правовий статус депутатів місцевих рад.
95. Акти органів місцевого самоврядування.
96. Верховний Суд України - найвищий суд у системі судоустрою України.
97. Пленум Верховного Суду України.
98. Адміністративне правопорушення: поняття, ознаки та види.
99. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх.
100. Неповнолітня особа як суб'єкт трудових правовідносин.

III. ПИТАННЯ ДО ТРЕТЬОГО БЛОКУ «ЗАХИСТ УКРАЇНИ»

1. Підготовка до захисту Вітчизни - обов'язок кожного громадянина. Поняття патріотизму.
2. Система світової колективної безпеки. Система національної безпеки України.
3. Національні інтереси України та загрози національній безпеці. Воєнна доктрина України.
4. Нормативно-правова база з військових питань.
5. Військова присяга та військова символіка України.
6. Українське військо III-XVII століть.
7. Українське військо у XX-XXI століттях.
8. Об'єктивна необхідність урегулювання ведення бойових дій за допомогою міжнародного гуманітарного права й особливості врахування його норм.
9. Міжнародний правовий захист жертв війни та цивільних об'єктів.
10. Поняття про військові статuti. Військові звання та знаки розрізнення. Військова дисципліна, її суть і значення.
11. Розподіл часу і повсякденний порядок. Розпорядок дня та його значення для виконання основних заходів повсякденної діяльності, навчання й побуту особового складу підрозділів.
12. Історія розвитку стрілецької зброї. Сучасна стрілецька зброя. Озброєння іноземних армій.
13. Керівництво Збройними Силами та іншими військовими формуваннями України.
14. Військові формування, створені в Україні відповідно до законодавства України.
15. Верховний Головнокомандуючий Збройними Силами України. Його повноваження.
16. Рада національної безпеки і оборони України. Її склад та завдання.
17. Міжнародно-правові стандарти охорони здоров'я, прийняті Україною. Декларація прав людини. Європейська Соціальна Хартія. Європейський кодекс соціального забезпечення.
18. Воєнна доктрина України. Міжнародне військове співробітництво та участь збройних формувань України в миротворчих місіях ООН.
19. Формати відносин України з НАТО та структурами Європейської системи колективної безпеки. Перспектива вступу України в НАТО.
20. Законодавство України про військову службу. Проходження військової служби за призивом (строкова) або у добровільному порядку (за контрактом).
21. Види військ Збройних Сил України: війська ППО Сухопутних військ, Спеціальні війська, Повітряні Сили, Військово-морські Сили, Десантно-штурмові війська.

22. Гвардія наступу. Бригада Національної гвардії «Азов».
23. Гвардія наступу. Бригада оперативного призначення Національної гвардії «Спартан».
24. Гвардія наступу. Бригада оперативного призначення Національної гвардії «Рубіж».
25. Гвардія наступу. Бригада оперативного призначення Національної гвардії «Червона калина».
26. Гвардія наступу. Мобільний прикордонний загін Державної прикордонної служби України «Сталевий кордон».
27. Гвардія наступу. Бригада оперативного призначення Національної гвардії «Кара-Даг».
28. Гвардія наступу. Об'єднана штурмова бригада Національної поліції «ЛЮТЬ».
29. Гвардія наступу. Президентська бригада оперативного призначення Національної гвардії «Буревій».
30. Гвардія наступу. Бригада оперативного призначення Національної гвардії «Хартія».
31. Гвардія наступу. Прикордонний загін Державної прикордонної служби України «Помста».
32. Державні Нормативно-правові акти України з охорони здоров'я. Закон України «Про екстрену медичну допомогу».
33. Основи здорового способу життя. Вплив куріння, алкоголю та наркотиків на організм підлітків.
34. Основи медико-санітарної підготовки. Перша допомога при опіках, дії крайніх температур та ураженні електричним струмом.
35. Основи медико-санітарної підготовки. Перша допомога при відмороженнях, тепловому та сонячному ударах.
36. Основи медико-санітарної підготовки. Перша допомога при утопленні, синдромі тривалого здавлювання та інших патологічних станах.
37. Основи медико-санітарної підготовки. Перша допомога при різноманітних отруєннях хімічними речовинами та продуктами, укусах.
38. Основи медико-санітарної підготовки. Перша допомога при радіаційних ураженнях.
39. Надання домедичної допомоги при раптовій зупинці серця. Причини та основні прояви раптової зупинки серця. «Ланцюжок виживання» при серцево-легеневій реанімації.
40. Техніка забезпечення прохідності верхніх дихальних шляхів. Причини та основні прояви повної та неповної непрохідності верхніх дихальних шляхів
41. Алгоритм надання допомоги при втраті свідомості. Надання допомоги при різкому погіршенні загального стану.
42. Основні причини та прояви судом. Послідовність надання домедичної допомоги у разі їх виникнення. Судом в ногах, в області литкового м'язу, в області стегна, внаслідок високої температури тіла, внаслідок епілепсії.

43. Правила виклику бригади екстреної медичної допомоги. Випадки, коли здійснюється виклик бригади.

44. Поняття про травму. Види та класифікація травм: механічні, динамічні, фізичні, хімічні, біологічні, психологічні.

45. Класифікація травм за обставинами виникнення. Виробнича травма, транспортна травма, спортивна травма, побутова травма. Вулична травма. Дитяча травма. Військова травма.

46. Травми при дорожньо-транспортних пригодах. Травма пішохода та основні пошкодження при ній. Основні пошкодження водіїв та пасажирів.

47. Вплив мінно-вибухової травми на організм людини. Мінно-вибухові поранення. Мінно-вибухові ушкодження.

48. Правила поведінки при виявленні небезпечних предметів. Алгоритм дій при виявленні підозрілого предмета.

49. Надання домедичної допомоги при кровотечах. Види кровотеч: за типом ушкодження судин, стосовно зовнішнього середовища, за інтенсивністю та втратою об'єму циркулюючої крові.

50. Алгоритм дій домедичної допомоги при кровотечі. Способи тимчасового припинення зовнішньої кровотечі.

51. Техніка накладання кровоспинного джгута на верхні та нижні кінцівки. Місця накладання кровоспинного джгута. Алгоритм його накладання.

52. Техніка накладання компресійної пов'язки. Алгоритм накладання компресійної пов'язки.

53. Домедична допомога при травмах окремих анатомічних ділянок. Поняття про переломи кісток, їх класифікація. Вивихи суглобів, їх класифікація. Ознаки закритого перелому. Ознаки відкритого перелому.

54. Домедична допомога при травмах окремих анатомічних ділянок. Вивихи: за умовами походження, за ступенем тяжкості, за терміном.

55. Імобілізація кінцівок. Перелом плеча. Перелом передпліччя. Перелом стегна. Перелом гомілки.

56. Порядок надання домедичної допомоги при переломах і вивихах. Домедична допомога при переломах. Домедична допомога при вивихах.

57. Надання домедичної допомоги при травмах голови, хребта, грудної клітки, живота, очей.

58. Законодавче та нормативно-правове забезпечення функціонування цивільного захисту. Конституція України про захист життя і здоров'я та безпеку людини.

59. Закони України, інші нормативно-правові документи про захист населення від надзвичайних ситуацій. Кодекс цивільного захисту України. Єдина державна система цивільного захисту.

60. Надзвичайні ситуації природного, техногенного, воєнного і соціально-політичного характеру. Поняття про надзвичайну ситуацію. Класифікація надзвичайних ситуацій: аварія, катастрофа.

61. Надзвичайні ситуації техногенного характеру: транспортні аварії (катастрофи), неспровоковані вибухи або їх загроза, викиди або загроза викиду небезпечних речовин.

62. Надзвичайні ситуації техногенного характеру: раптове руйнування споруд і будівель, а на інженерних мережах і системах життєзабезпечення, радіаційні.

63. Надзвичайні ситуації техногенного характеру: пожежі, гідродинамічні аварії, біологічні, хімічні.

64. Надзвичайні ситуації природного характеру: географічні небезпечні явища, геологічні небезпечні явища, метеорологічні і агрометеорологічні небезпечні явища.

65. Надзвичайні ситуації природного характеру: природні пожежі, гідрологічні морські і прісноводні небезпечні явища, інфекційна захворюваність людей.

66. Надзвичайні ситуації природного характеру: надзвичайні ситуації, що пов'язані зі зміною стану суходолу, інфекційна захворюваність сільськогосподарських тварин, ураження сільськогосподарських рослин.

67. Надзвичайні ситуації природного характеру: надзвичайні ситуації, що пов'язані зі зміною стану гідросфери, надзвичайні ситуації, що пов'язані зі зміною стану атмосфери, надзвичайні ситуації, що пов'язані зі зміною стану біосфери.

68. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру: встановлення вибухових пристроїв у громадських місцях, виявлення застарілих боєприпасів, викрадення або захоплення зброї.

69. Надзвичайні ситуації соціально-політичного характеру: викрадення (спроба викрадення) чи знищення суден, здійснення або реальна загроза терористичного акту, захоплення заручників.

70. Надзвичайні ситуації воєнного характеру: руйнування об'єктів та осередки пожеж, радіоактивне забруднення, хімічне забруднення, бактеріальне зараження, масова загибель людей.

71. Рівні надзвичайних ситуацій: загальний, регіональний, місцевий, об'єктовий.

Загальні ознаки надзвичайних ситуацій.

72. Джерела небезпечних ситуацій у воєнний час: зброя масового ураження, звичайна зброя, засоби радіоелектронної боротьби.

73. Надзвичайні ситуації мирного часу. Аварії, катастрофи, стихійні лиха, сучасний тероризм.

74. Надзвичайні ситуації воєнного часу. Ядерна зброя, хімічна зброя, бактеріологічна зброя.

75. Основні способи захисту населення в надзвичайних ситуаціях. Захисні споруди: укриття найпростішого типу, протирадіаційні укриття, сховища. Правила перебування у захисних спорудах.

76. Основні способи захисту населення в надзвичайних ситуаціях. Засоби індивідуального захисту людини.

77. Порядок оповіщення населення під час надзвичайних ситуацій. Евакуація населення.

78. Організація та проведення рятувальних й інших невідкладних робіт при надзвичайних ситуаціях. Пошук потерпілих, рятування їх з-під завалів, зруйнованих будинків, захисних споруд, надання першої допомоги, евакуація з осередків ураження до медичних установ.

79. Заходи щодо ліквідації наслідків зараження під час надзвичайних ситуацій. Часткова санітарна обробка, повна санітарна обробка. Знезараження.

80. Правила поведінки й дії населення під час надзвичайних ситуацій: у житлових будинках, на підприємствах, у лісах, на торф'яниках, у полі та в інших місцях.

81. Вибухонебезпечні об'єкти. Хімічно небезпечні об'єкти. Радіаційно-небезпечні об'єкти. їх характеристика.

82. Права та обов'язки громадян України у сфері цивільного захисту.

83. Єдина державна система цивільного захисту та її складові. Законодавче та нормативно-правове забезпечення її функціонування.

84. Основні риси загальновійськового бою. Поняття про бій. Вогонь і маневри в бою. Основні види та риси ведення бою. Особиста зброя та екіпірування солдата. Маскування зброї та солдата.

85. Основи військової топографії. Орієнтування на місцевості. Магнітний компас. Орієнтування компаса, визначення сторін горизонту.

86. Основи військової топографії. Визначення сторін горизонту, дотримування напрямку руху за Сонцем, годинником, Полярною зіркою.

87. Основи військової топографії. Визначення сторін горизонту за ознаками місцевих предметів.

88. Основи військової топографії. Магнітний азимут. Рух за азимутом. Обхід перешкод. Знаходження зворотного шляху за азимутами. Складання опису місцевості.

89. Основи військової топографії. Рельєф місцевості та його зображення на картах. Горизонталі та їх властивості. Визначення абсолютних і відносних висот за топографічною картою. Визначення зон видимості.

90. Основи військової топографії. Географічна система координат. Система прямокутних координат. Визначення географічних та прямокутних координат.

91. Силова підготовка. Силкові вправи та їх значення. Види силових вправ. Вимоги до виконання силових вправ.

92. Подолання перешкод. Біг по пересіченій місцевості. Стрибки. Перелізання з опорою на груди. Перелізання «силою». Єдина смуга перешкод.

93. Основи самозахисту. Національні бойові мистецтва. Бойовий гопак: «Однотан», «Тан-Двобій», «Забава», «Борня», «Герць».

94. Основи самозахисту. Національні бойові мистецтва. Спас. Хортинг.

95. Класифікація сучасної стрілецької зброї: за призначенням, за ступенем автоматизації, за калібром, за бойовими можливостями.

96. Класифікація сучасної стрілецької зброї: за кількістю обслуги, за способом тримання під час стрільби, за конструкцією ствола, за характером джерела енергії, за кількістю стволів.

97. Способи боротьби з танками противника. Слабкі сторони будови танка. Види зброї для ураження броньованої техніки.

95. Способи боротьби з низько пролітаючими повітряними цілями. Види техніки, яка стоїть на озброєнні Збройних Сил України для ефективної боротьби з повітряними цілями.

99. Основи самозахисту. Прийоми нападу без зброї. Прийоми захисту без зброї. Прийоми нападу зі зброєю. Прийоми обеззброєння противника.

100. Прикладне плавання. Плавання в одязі зі зброєю. Плавання у водоймах з течіями і вираями.

IV. СИТУАТИВНІ ЗАВДАННЯ

1. Повертаючись з навчального закладу, одинадятикласник Богдан прямував двором свого багатопверхового будинку. Минаючи дитячий майданчик, розташований у дворі, він побачив двох дорослих чоловіків - Дмитра та Павла (сусідів із 1 та 4 під'їздів), які розташувалися на лавці біля майданчика та розпивали алкогольні напої, не зважаючи на скарги оточуючих.

Надайте правову оцінку діям Дмитра та Павла. Чи є це правопорушенням? Як, на вашу думку, повинен діяти Богдан у цій ситуації?

2. Під час проїзду в громадському транспорті (тролейбусі) ви стали свідком такої ситуації. Під час чергової зупинки до троллейбусу зайшла літня жінка, підійшовши до чоловіка, який сидів на сидінні біля дверей троллейбуса, жінка попросила його поступитися місцем, оскільки їй важко стояти. Чоловік на прохання грубо відмовив, після чого почав її ображати, висловлюючись нецензурною лайкою.

Надайте правову оцінку діям кривдника. Чи є це правопорушенням? Які ваші дії в цій ситуації?

3. Неповнолітній Юрко (17 р.) пообіцяв своєму товаришу Антону (16 р.) принести у міський парк відпочинку мисливську гвинтівку батька і постріляти з неї. Коли Юрко приніс до парку мисливську гвинтівку та чекав Антона, його було затримано нарядом поліції.

Яке стягнення може бути застосоване до Юрка? Чи буде притягнутий до відповідальності його батько?

4. Неповнолітні Олег (17 років) та Олександра (16 років) під час перегляду фільму в кінотеатрі випили пляшку вина і під впливом алкоголю почали чіплятися до громадян, що сиділи перед ними, вживаючи нецензурну лексику.

Дайте правову оцінку поведінки підлітків. Як слід кваліфікувати дії молодих людей? Які стягнення можуть бути застосовані до них?

5. Прогулюючись по парку відпочинку ім. Т.Г. Шевченка, 16 річна О. зробила зауваження 17 річному Д., з якими вони перебували у товариських стосунках, що він повинен дарувати їй квіти. Не довго думаючи, 17 річний Д. хутко зібрав букет з квітів, які росли на клумбі, та подарував О.

Дайте правову оцінку діям хлопця.

6. На день народження 12 річного К. тато подарував йому квадроцикл з бензиновим двигуном та з написом «не для доріг загального користування». З метою похизуватися перед друзями К. почав кататися по вулицях селища, але пізніше був зупинений нарядом поліції.

Дайте правову оцінку діям хлопця. Чи є це правопорушенням? Чи буде нести юридичну відповідальність батько хлопця?

7. До курсанта А., який навчається на 1-му курсі університету внутрішніх справ, звернувся його знайомий курсант Б., що навчається на 3-му курсі, з пропозицією пройти за нього тести з окремих навчальних дисциплін на платформі дистанційного навчання за невелику грошову винагороду. Курсант А. відповів, що хотів би пройти ці тести разом зі старшим товаришем та готовий за це йому віддячити.

Чи порушує пропозиція курсанта Б. правові чи моральні норми? Чи правильний вихід із ситуації знайшов курсант А.? Чи можуть бути негативні наслідки того, що курсант А. погодився на пропозицію курсанта Б.? Які б поради ви могли їм дати, якщо б були їх друзями? Чи потребує ситуація зовнішнього впливу - громадського чи юридичного?

8. 17-річний Іван взяв ключі від автомобіля батька, поки той спав, та поїхав кататися по місту. Через деякий час він був зупинений поліцейськими за проїзд на заборонений сигнал світлофора.

Дайте правову оцінку діям хлопця. Чи є це правопорушенням? Який алгоритм дій поліцейських?

9. Учень 9 класу, 14-річний Кирило К, мешкає в багатоповерхівці разом із батьками. Щовечора, протягом останнього року, з 20 по 22 годину він на максимальну потужність вмикає музику для проведення репетицій перед виступом музичного гурту, що призводить до постійних конфліктів між сусідами та батьками хлопця. На вимоги сусідів про дотримання режиму тиші та припинення своїх дій сім'я Кирила не реагувала. Звернення до дільничного офіцера поліції та дзвінки на лінію «102» бажаного результату не дали.

Чи є в діях 14-річного Кирила К. ознаки правопорушення? Якщо є, то якого саме? Як повинні діяти у цій ситуації працівники поліції?

10. Через введення в Україні правового режиму воєнного стану громадянка Марія С. прийняла рішення тимчасово переїхати з місця постійного проживання. Через рік, повернувшись додому, вона виявила в квартирі, що належить їй на праві власності, невідомих їй осіб, які заселилися під час її відсутності. Громадянка Марія С. викликала поліцію для врегулювання конфлікту.

Які дії поліцейських є необхідними в даній ситуації? Що включає в себе поняття «права власності»?

11. До поліції надійшла скарга від батьків Миколи В., який навчається у 8 класі загальноосвітньої середньої школи № 1 м. Дніпра. Батьки стверджують, що їхнього сина систематично ображають та фізично зачіпають троє учнів з того ж класу. Ситуація триває вже кілька місяців, і хоча вчителі знали про цей інцидент, конкретних заходів щодо припинення булінгу не було вжито.

Які першочергові дії мають вжити поліцейські для реагування на цю ситуацію? Які можливі правові наслідки для учнів, які здійснюють булінг? Яку відповідальність можуть нести шкільні вчителі та адміністрація, які знали про випадок булінгу, але не вжили належних заходів для їхнього припинення?

12. Ви бачили, що ваш колега знищив свій військовий квиток. За його словами, він це зробив із метою ухилення від призову на військову службу.

Які ваші дії? Чи може ваш колега бути притягнений до кримінальної чи адміністративної відповідальності?

13. О 23.00 мешканці багатоповерхового будинку, що розташований на вулиці Степана Бандери, викликали дільничного офіцера поліції через те, що в одній із квартир гучно лунала музика. Дільничний офіцер поліції, прибувши на місце виклику, з'ясував такі обставини: неповнолітній Шевенко, скориставшись відсутністю його батьків, запросив до себе друзів для відпочинку. Шевенко та його друзі перебували в стані алкогольного сп'яніння, курили в під'їзді та слухали гучну музику в квартирі.

Чи можуть у зазначеній ситуації неповнолітні бути притягненими до кримінальної відповідальності? Чи будуть нести кримінальну або адміністративну відповідальність батьки неповнолітніх? Як має діяти дільничний офіцер поліції у цій ситуації?

14. 08 березня 2024 року громадянин Кривда напав на громадянина Беркова і відібрав гаманець. При цьому Кривда погрожував потерпілому ножом.

Чи може бути Кривда притягнений до кримінальної відповідальності? Чи впливає на кримінальну відповідальність вчинення кримінальних правопорушень в умовах воєнного або надзвичайного станів?

15. Кореньков їхав вулицею на мопеді. Коли порівнявся з перехожим Нікітіним, вирвав у останнього з рук барсетку. З місця події Кореньков втік разом із барсеткою.

Чи може бути Кореньков притягнений до кримінальної відповідальності?

16. Тринадцятирічний Микола Родовий звернувся до відділу поліції з повідомленням про крадіжку в нього гаманця. Проте у відділі поліції у прийнятті заяви про кримінальне правопорушення йому було відмовлено на підставі того, що він є неповнолітнім і не має права особисто подавати такі заяви.

Чи правомірно було відмовлено підлітку в прийнятті заяви? Які дії повинні вжити поліцейські?

17. Чотирнадцятирічний Іван Громов прийшов додому і побачив, що двері в квартиру відчинені, ознаки зламу замка відсутні, всередині приміщення безлад, наявні відбитки рук, відбитки ніг, немає цінних речей.

Які дії повинен вчинити Іван? Куди необхідно звернутися? Чи може Іван торкатися до речей та змінювати обстановку у квартирі до прибуття працівників поліції?

18. Громадянин Огур Семен гуляв із собакою в парку ім. Т. Г. Шевченка в м. Дніпро і в кущах побачив тіло невідомого чоловіка. Він підійшов ближче і зрозумів, що чоловік мертвий.

Які дії повинен вчинити громадянин Огур і куди повідомити про виявлений труп?

19. Гуляючи вулицею ви стали свідком дорожньо-транспортної пригоди за участю двох транспортних засобів та почули крики про допомогу, що лунали з автомобіля. Підбігши ви побачили водія одного з транспортних засобів, заблокованого в автомобілі.

Які перші дії необхідно вам вчинити?

20. Перебуваючи на території Дендропарку в м. Кропивницький, ви побачили жінку, яка курила цигарки на дитячому майданчику.

Чи порушує зазначена жінка громадський порядок? Які ваші дії?

21. У магазині «АТБ», розташованому за адресою: м. Кропивницький, вул. Вокзальна, 74, ви побачили, як невідома особа чоловічої статі намагається таємно заволодіти пляшкою горілки «Хортиця», ховаючи її собі під куртку та виходячи з магазину.

Чи є порушення в діях цієї особи? Які ваші дії?

22. Перебуваючи в тролейбусі маршруту № 10 в м. Кропивницькому, ви помітили групу молодиків, які нецензурно лаялися в бік інших пасажирів та чіплялись до кондуктора, висловлюючи образи.

Чи порушують зазначені особи громадський порядок? Які ваші подальші дії?

23. На зупинці громадського транспорту, розташованій по вул. Космонавта Попова в м. Кропивницькому, ви побачили чоловіка в забрудненому одязі та в стані сильного алкогольного сп'яніння.

Чи порушує громадський порядок зазначений громадянин? Які Ваші дії?

24. Старший інспектор відділу превентивної діяльності Курахівського РУП майор поліції Сидоров був присутній на мітингу політичної партії. Наступного дня за наказом начальника Курахівського РУП майор поліції Сидоров був звільнений з посади за порушення принципу політичної нейтральності.

Чи правомірними є дії начальника Курахівського РКП. Назвіть принципи діяльності поліції, визначені в Законі України «Про Національну поліцію».

25. До лейтенанта поліції Сидоренка, який знаходився поза службою, однак перебував в однострої на центральній площі в м. Кропивницькому, звернулася громадянка М. та повідомила, що щойно двоє невідомих осіб чоловічої статі вирвали в неї з рук сумку, в якій знаходились документи на квартиру та гаманець. Сидоренко порадив громадянці М. зателефонувати на лінію «102» та повідомити про правопорушення, мотивуючи це тим, що в нього вихідний.

Проаналізуйте дії лейтенанта поліції Сидоренка. Який має бути порядок дій лейтенанта поліції Сидоренка в цій ситуації?

26. Перебуваючи у себе вдома ви почули, як із сусідньої квартири кричить жінка: «Не бий мене, мені боляче», а також було чути гучні звуки нахшталт падіння меблів.

Дайте оцінку цій ситуації. Якими будуть ваші дії?

27. Група підлітків, гуляючи у лісопарковій зоні, побачила невідомий предмет, зовні схожий на гранату.

Якими повинні бути дії підлітків?

28. Гуляючи парком, ви помітили маленького хлопчика на вигляд віком приблизно чотири роки, який сидів на лавочці і плакав. Коли ви до нього звернулися, він сказав, що загубився і не знає, де його мама.

Якими повинні бути ваші дії?

29. П'ятнадцятирічний Олег за накопичені кошти придбав у свого сусіда Андрія цуценя породи алабай. Батьки Олега зажадали від Андрія повернення грошей, оскільки вони не схвалюють укладену угоду. Андрій від собаки відмовився і гроші не повернув. Батьки Олега звернулися до суду. До розгляду справи в суді, коли Олег вигулював собаку, пес вирвався і розірвав рюкзак на Степану.

Як вирішити конфлікти, що виникли?

30. Сусід Микола, святкуючи День народження о 3.00 год. ночі слухав голосно музику. Сусідка Роксолана викликала поліцію.

Чиї дії були правомірними, а чиї ні? Чому?

31. Хлопець 15-ти років купував у супермаркеті слабоалкогольний напій. Під час продажу слабоалкогольного напою на касі супермаркету, касир не спитала вік покупця, якому на той момент було 15 років.

Проаналізуйте ситуацію.

32. Громадин Олексин Р. під час презентації фільму в кінотеатрі «Планета» кіно закурив електронну сигарету.

Чи правомірні його дії?

33. 15-річний Луценко і 13-річний Шумей таємно заволоділи велосипедом, який хтось залишив без нагляду біля школи, перефарбували його в інший колір і продали.

Чи вчинили Луценко і Шумей кримінальне правопорушення?

34. 19-річний Шабанов підбурив двох неповнолітніх (Кирилюка та Аніпченка) вчинити крадіжку з чужої квартири. Кирилюк та Аніпченко проникли до квартири через вікно та передавали речі Шабанову, який стояв на вулиці біля вікна. Всього викрали майна на загальну суму 55 750 грн. На час вчинення крадіжки Аніпченку виповнилось 14, а Кирилюку - 13 років.

Чи підлягають кримінальній відповідальності Шабанов, Кирилюк та Аніпченко?

35. Знаходячись у парку «Перемога», на лавочці разом із своєю дівчиною ви бачите, як повз вас пройшла жінка віком близько 50 років. За декілька кроків, позаду, від вказаної жінки, ішов хлопець віком 19-22 роки. Пройшовши вас, ви побачили, як вказаний хлопець, пришвидшивши темп своєї ходьби, вирівнявшись із вказаною жінкою, вирвав коричневу сумочку з її правого плеча і почав тікати. Жінка почала кричати про допомогу.

Які Ваші подальші дії?

36. Ідучи по вулиці Шевченка, ви побачили невідому особу. Вона постійно дивно озиралася та, ідучи по вулиці, заглядала в салони автомобілів, які були припарковані поряд. Біля одного із автомобілів, зрозумівши, що її

ніхто не бачить, підійшла до автомобіля марки Toyota RAV 4, розбила переднє скло з боку пасажира, взяла з автомобіля сумку, чорного кольору з написом «Гучі». Після чого, пришвидшивши темп своєї ходи, повернула на вул. Світлу.

Які ваші дії?

37. Відпочиваючи в лісі, неподалік м. Сколе, разом із друзями ви почули звук бензопил, чоловічі голоси та гуркотіння трактора. Через деякий час ви вирішили подивитися, що відбувається. Зайшовши в гліб лісу приблизно на 50-100 м, ви побачили чоловіків, які вантажили дерев'яні колоди на причіп. Підійшовши до них, ви спитали в одного із чоловіків, який знаходився ближче до вас, чи вони мають дозвіл на вирубку лісу. Проте вказаний чоловік почав сміятися і сказав, щоб ви ішли геть і не заважали їм.

Які ваші дії?

38. Дивлячись телевизор у своїй квартирі, ви почули звук гальмування коліс, глухий удар та крики. Вийшовши на балкон, ви побачили, як на проїзній частині знаходився автомобіль червоного кольору марки «Mercedes». Біля автомобіля стояв чоловік і розмовляв із жінкою, яка лежала біля нього та трималася за спину. Через декілька секунд чоловік сів у вказаний автомобіль і поїхав, а жінка почала кричати про допомогу.

Які ваші дії?

39. Жінка 65 років скаржиться на те, що її донька (40 років) погано ставиться до своєї дитини: принижує дівчинку, часто піднімає на неї руку. Інколи були такі випадки, що мама виганяла дівчинку з дому вночі, і дитина приходила ночувати до бабусі. Мати забороняє дівчині дружити з тими дівчатами, з ким вона хоче. Також принципово не купує того одягу, що просить дівчинка. Мама вважає, що тільки вона краще за всіх знає і розуміє, що має одягати її дитина. Бабуся намагалася поговорити з мамою дівчинки, проте це було безрезультатно.

Чи можна розглядати цю ситуацію як домашнє насильство? Якщо так, то який саме вид насильства?

40. Жінка розповіла, що вже 5 років поспіль страждає від побиття та знущання зі сторони свого чоловіка. Дуже часто все це відбувається на очах їхнього 8-річного сина. Чоловік систематично знаходиться в стані алкогольного сп'яніння й у такому стані його знущання ще страшніші. Раніше жінка намагалася втекти від чоловіка до своїх батьків. Але чоловік, знаючи де вона перебуває, приходив до батьків жінки, розбивав їм вікна у будинку, виламував двері, бив батьків і забирав жінку назад додому. Після кількох таких випадків батьки жінки відмовилися їй допомагати, мовляв «раз вийшла за нього заміж, то й терпи або вирішуй свої проблеми сама».

Що таке домашнє насильство?

Яким нормативно-правовим актом визначено права дитини?

Види домашнього насилля та наслідки для потерпілої особи та кривдника?

41. Дідусь 75 років, проживає в приватному будинку який належить йому. Разом з ним проживає сім'я його сина. Дружина померла 3 роки тому, після її смерті життя дідуся перетворилося на пекло. Син поставив йому ліжко

у коморі, де є одне малесеньке віконце. Дідусь не має можливості виходити з цієї комори без дозволу, навіть вийти в туалет або скористатися ванною він може тільки тоді, коли йому дозволять. Картка для отримання пенсії також знаходиться в сина, і він отримує пенсію, купити щось собі дідусь не може. Син, невістка та діти ставляться до нього зневажливо, постійно ображають та лаються нецензурною лайкою.

Чи є ця ситуація прикладом домашнього насильства? Якщо так, то які види насильства тут представлені?

42. Працівник поліції підійшов до компанії людей, які розпивали спиртні напої. При цьому він звернув увагу на нетверезу матір, біля якої знаходилася колиска з новонародженою дитиною.

Що робити з маленькою дитиною? Чи можна поліцейському її самотійно нагодувати? Чи буде мати дитини нести яку-небудь відповідальність?

43. Поліцейські Іван, Олеся, Надія та Віктор дізналися, що через декілька днів їх колега патрульний Сергій буде святкувати День народження. Працівники патрульної служби вирішили зібрати по 1000 гривень і придбати Сергію подарунок.

Чи можуть вони це зробити?

Чи передбачена відповідальність за такі дії?

Які правові наслідки дій поліцейських?

44. Неповнолітній школяр Петро Г. купив у кіоску пачку цигарок та відразу ж запалив цигарку. Після того, як Петро Г. розплатився за покупку та отримав чек, підійшов поліцейський і затримав його.

Чи правомірно він діяв?

Кого і за що буде притягнуто до відповідальності?

45. Громадянин К. не сплатив за проїзд у громадському транспорті та відмовлявся сплатити штраф контролеру, у зв'язку з чим контролер запропонував йому пройти до відділення поліції.

Чи правомірні дії контролера?

Назвіть відповідальність за безквитковий проїзд

46. На уроці фізкультури ви побачили, що у вашого однокласника А. на руках багато синців, подряпин та крововиливів. На питання щодо їх походження хлопець ухилився від відповіді.

Які ваші подальші дії?

47. Ви побачили як сусід систематично наносить нецензурні вирази на двері інших квартир.

Чи є в цій ситуації правопорушення? Які ваші дії?

48. У дворі багатоповерхового будинку громадянин К. вигулював собаку бійцівської породи без намордника.

Чи є в цій ситуації правопорушення? Якщо є, то які саме?

49. У ботанічному саду громадянка З. за допомогою маленької лопатки викопує проліски, які занесені до «Червоної книги».

Чи є в цій ситуації правопорушення? Які є, то які саме?

50. Мешканець багатоповерхового будинку С. о 04.00 почав робити ремонт у квартирі.

Чи є в цій ситуації правопорушення? Якщо є, то які саме?

51. Ви стали свідком того, як п'яні молодики навмисно пошкодили двері продуктового магазину.

Які ваші подальші дії?

52. У школі в результаті бійки між п'ятикласниками одному з них було зламано ніс. Директор школи звернувся до поліції. Прибувши на місце події, поліцейські опитали дітей без присутності директора та вчителів.

Чи правомірні дії поліцейських? Як мав діяти директор школи в такій ситуації?

53. 12-річного П. було затримано поліцейськими на місці вчинення крадіжки мобільного телефону. При цьому він поводив себе зухвало, вживав нецензурні слова, намагався втекти, пошкодив поліцейському однострій.

Ознаки яких правопорушень є в цій ситуації? Чи буде притягнуто до відповідальності П. ?

54. До 14-річної М. в соціальних мережах почали приходити повідомлення про можливість он-лайн заробітку за збір та надсилання інформації про місця розташування ПВО.

Що має зробити М. в цій ситуації?

55. У неділю близько 9.40 год. до поліції звернувся громадянин П. про те, що по вул. В. Великого 16, проводиться будівництво котеджного комплексу. Будівельні роботи супроводжуються гучним шумом будівельної техніки. На зауваження та вимогу припинити роботу у вихідний день представник власника котеджу вигнав заявника з приватної території, погрожуючи розправою за незаконне проникнення до приватної території. Припинити будівельні роботи відмовився. Громадянин П. також повідомив, що до забудовника раніше застосовувалися заходи стягнення за ці дії.

Поясніть наведену ситуацію.

56. Громадянка С. зателефонувала до чергової частини Оболонського УП ГУНП у м. Києві та повідомила, що мешканець її будинку, який робить ремонт у своїй квартирі, виносить будівельне сміття та звалює його у прибудинковому сквері. Оперативний черговий передав інформацію наряд патрульної поліції, який виїхав для перевірки повідомлення.

Прибувши на виклик, наряд патрульної поліції побачив громадянина, який вийшов з під'їзду із великими пакетами для сміття та попрямував в сторону зеленої зони. Поясніть наведену ситуацію.

57. Дільничними офіцерами поліції при обході території поліцейської дільниці о 20.30 в парку «Ювілейний» у м. Кривий Ріг виявлено сорокарічного гр. Сидоренка Семена Семеновича, який курих цигарки та розпивав на лавочці горілку «Хортиця» Факт вчинення правопорушення громадянин Сидоренко не заперечував, на вимогу працівників поліції надав паспорт.

Чи вбачається склад правопорушення в діях громадянина Сидоренка?

58. Основоположник доктрини природних невідчужуваних прав людини Джон Локк основним правом людини вважав право на життя, свободу

та майно. Декларація незалежності США 1776 р. проголосила право на життя, свободу і прагнення до щастя. Французька Декларація прав людини і громадянина 1789 р. основними назвала право на свободу, власність, безпеку та опір пригнобленню. Конституція України 1996 р. у ст. 21 закріпила принцип, згідно з яким права і свободи людини визнані невідчужуваними і непорушними, а право людини на життя - невід'ємним правом кожної людини (ст. 27).

Чи можна всі закріплені в Конституції України права і свободи вважати невідчужуваними, непорушними, природними? Які, на вашу думку, права людини і громадянина, крім закріплених у Конституції України, є найбільш актуальними для нашої країни в сучасних умовах?

59. Серед основних прав закріплено такі права, як: право на життя, право на свободу об'єднання в політичні партії, право на користування об'єктами права власності українського народу, право на працю, право на освіту, право на свободу та особисту недоторканість, право на участь в управлінні державними справами, право на страйк, право на результати інтелектуальної діяльності, право на вільний вибір місця проживання, право на мирні збори та демонстрації, право на підприємницьку діяльність, право на відпочинок, право на свободу думки і слова, право на свободу думки і слова, право на достатній життєвий рівень, право на охорону здоров'я, право на медичну охорону, право на безпечне навколишнє середовище тощо.

З'ясуйте, які із зазначених прав можуть належати людині, а які громадянину.

60. П'ятнадцятирічний М. з хуліганських мотивів цвяхом пошкодив лакофарбове покриття автомобіля BMW M5, який був припаркований на паркані біля будинку М. Зазначеними діями власнику автомобіля було завдано матеріальну шкоду в розмірі 60000 грн.

Правопорушення якого виду вчинив М.: проти власності чи проти громадського порядку? Яка відповідальність передбачена за такі дії? З якого віку вона може наставати?

61. Громадянин з метою захисту свого майна встановив на своєму подвір'ї камеру відеоспостереження, що працює цілодобово. Його сусід випадково дізнався, що ця камера здійснює відеозапис того, що відбувається на частині його подвір'я. На прохання сусіда перевстановити камеру громадянин відмовився, заявивши, що він не має на меті стежити за ним, а лише намагається за особистої відсутності в помешканні здійснювати нагляд за своїм майном. Сусід вирішив позиватися до суду, вважаючи таку відеозйомку втручанням у його приватне життя.

Проаналізуйте з конституційно-правового погляду ситуацію, що склалася. Якими правовими аргументами сусід може мотивувати свій позов?

62. Правоохоронними органами було викрито та затримано поплічника агресора. Ним виявився мешканець Запоріжжя, який збирав для російської спецслужби інформацію про місця базування та переміщення Сил оборони на території регіону. Крім того, він передавав окупантам координати міських торговельних закладів, центральних площ та інших місць масового перебування

людей. Отримані відомості потрібні були для підготовки прицільних ракетних ударів по українських містах. За це агресор обіцяв своєму поплічнику гроші та «посаду» в лавах окупаційної адміністрації у разі захоплення регіону.

Чи є в діях особи склад правопорушення? Якого саме?

63. Громадянин В. продавав на вокзалі зі спортивної сумки горілку та сигарети громадянам, які прибували з інших міст, за що був затриманий поліцейськими.

Здійсніть аналіз ситуації. Чи є в діях вказаної особи склад правопорушення?

64. До поліції звернулася жінка, яка повідомила, що її сину - студенту 1 курсу двоє його однокласників обмалювали куртку фарбою та маркером, а також зробили декілька написів з використанням нецензурної лайки.

Здійсніть аналіз наведеної ситуації. Чи є в діях вказаних осіб склад правопорушення?

65. Поліцейським було виявлено 15-річного учня, який перебігав проїжджу частину в невстановленому місці, за 30 метрів від нерегульованого пішохідного переходу.

Чи є в діях учня склад правопорушення?

Які заходи правового характеру можна вжити в цій ситуації?

Чи може бути учень притягнутий до відповідальності? Його батьки?

66. Анастасії з нагоди 15 річчя батьки подарували мобільний телефон. Через два тижні вона відпочивала з друзями на гірській річці. Дівчинка посковзнулася на мокрому камінні й впала у воду. Обійшлося без травм, але мобільний телефон, який був у кишені, намочився і згадали про нього не відразу. Наступного дня Анастасія вирішила повернути телефон у магазин та вимагала його обміну як несправного на інший телефон.

Чи правомірні дії Анастасії? Що їй запропонують у магазині? Як би могла бути вирішена ситуація, якщо несправність товару виникла не через порушення правил експлуатації виробу?

67. 16-річний юнак влаштувався на роботу на посаду менеджера. Роботодавець оформив трудовий договір у письмовому вигляді, передбачив у ньому 24 годинний робочий тиждень й оплату праці відповідно до відпрацьованого часу.

Чи дотримав роботодавець вимог трудового законодавства України? З якого віку допускається прийняття на роботу неповнолітніх? На яких видах робіт забороняється застосування праці осіб молодше вісімнадцяти років?

68. До директора підприємства звернулася жінка, чоловік якої працює на підприємстві із проханням його заробітну плату видавати особисто їй, обґрунтовуючи це тим, що чоловік має залежність від азартних ігор, ставлячи цим сім'ю у скрутне матеріальне становище.

Якою має бути відповідь директора?

Які обмеження цивільної дієздатності фізичної особи встановлені законодавством? Хто може обмежити дієздатність особи та в яких випадках?

69. Пасажир швидкісного потяга «Київ - Львів» не встиг прибути вчасно на ділову зустріч, що мала відбутись у бізнес-центрі Львова, оскільки потяг раптово зупинився на півдорозі через технічну неспроможність обладнання працювати в умовах низьких температур. До того ж зупинка сталася в місцевості, де не було мобільного зв'язку.

Які види правових відносин можуть виникати в цій ситуації?

Назвіть підстави їх виникнення. Визначте елементи структури цих правовідносин.

70. Кабінет Міністрів України прийняв постанову, якою скасував пільги для громадян, встановлені законом. Група громадян звернулася до суду з позовом про скасування постанови як такої, що суперечить закону.

До якої групи прав відноситься право громадян, яке вони захищають? Як повинен вчинити суд, керуючись Конституцією України?